

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ครั้งที่ 3/2550

วันศุกร์ที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ชั้น 28

ผู้มาประชุม

1. นายกรัฐมนตรี
นายชาณุชัย ลิขิตจิตถะ (แทน)	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายจรูญ ภักดีชนากุล	กรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการคลัง
นายมานะ หลักทอง (แทน)	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายพงศ์โพยม วาศภูติ	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายธนิต ปรภษานันท์ (แทน)	กรรมการ
6. อัยการสูงสุด
นายไพสิทธิ์ กนกเวชยันต์ (แทน)	กรรมการ
7. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
พลโทสายัณห์ อรรถเกษม (แทน)	กรรมการ
8. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจโทวันชัย ศรีนวลนัต (แทน)	กรรมการ
9. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(นายศราวุธ เมนะเสวด)	กรรมการ

10. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
พันตำรวจเอกสีหนาท ประยูรรัตน์ (แทน)	กรรมการ
11. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นางนิตยา กมลวิทนนิศา (แทน)	กรรมการ
12. เลขานุการคณะรัฐมนตรี
นายสุรชัย ภูประเสริฐ	กรรมการ
13. เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง
นายสุชาติ เวโรจน์ (แทน)	กรรมการ
14. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม
นายสรารัฐ เบญจกุล (แทน)	กรรมการ
15. เลขานุการเนติบัณฑิตยสภา
นายวัชร อินทสุต (แทน)	กรรมการ
16. นายกสภานายความ
นายวีรศักดิ์ โชติวานิช (แทน)	กรรมการ
17. นายมานิต วิทยาเต็ม
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	กรรมการ
18. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	กรรมการ
19. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
(นางศรีพนม บุนนาค)	กรรมการ
20. นายเรวัต น้าเฉลิม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม	กรรมการ
21. พลตำรวจเอกชาญชิต เพียรเลิศ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญวิทยา	กรรมการ
22. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	เลขานุการ
23. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิทยา สุริยะวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

1. เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติตราชการ
2. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ติตราชการ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย	ติตราชการ
4. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	ติตราชการ
5. นายโสภณ รัตนการ	ติถการกิจ
6. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. พันตำรวจโทหญิง พรพิมล อุดมโชติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. นายศุภกิจ บุญญฤทธิ์พงษ์	กระทรวงมหาดไทย
3. นายประทีป กิริติเรขา	กระทรวงมหาดไทย
4. นายสุชาติ นพวรรณ	กระทรวงมหาดไทย
5. นายกิตติศักดิ์ ฤกษ์ทวีสุข	กระทรวงมหาดไทย
6. นายชวิช เจริญวัย	กระทรวงมหาดไทย
7. นายสมคิด ใจยิ้ม	กระทรวงมหาดไทย
8. นายวัลลภ นาคบัว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
9. พันตำรวจเอกสุชาติ วงศ์อนันต์ชัย	สำนักงานกิจการยุติธรรม
10. นางวรรณิ วงศาสุลักษณ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
11. พันตำรวจโทพงษ์ธร ชาญญศิริ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
12. นางสาวดวงทพัย แนวพนิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
13. นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
14. นายอดิศักดิ์ จันทวิรัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
15. นางสาวปริยานุช จริงจิตร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
16. นางสาวเปรมมิศา หนูเรืองงาม	สำนักงานกิจการยุติธรรม
17. นายอิสรพงศ์ เทชะภู	สำนักงานกิจการยุติธรรม
18. นางสาวศศิวิมล วจะรักษ์เลิศ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา 09.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

/ระเบียบวาระที่ 2...

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2550 ไปยังคณะกรรมการฯ ตามหนังสือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่ ยธ 0902/2289 และ ที่ ยธ 0902/2291 ลงวันที่ 28 กันยายน 2550 ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอแก้ไขรายงานการประชุมในหน้า 14 ประเด็นอภิปราย ข้อ 1.1 โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

“1.1) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้นำเรียนที่ประชุมเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า ตั้งแต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ถูกบัญญัติขึ้นในปี พ.ศ.2478 ได้กำหนดอำนาจการสอบสวนในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด (ภูธร) กระทำโดยฝ่ายปกครองเรื่อยมาจนกระทั่งในปี พ.ศ.2506 ระบบการสอบสวนถูกโอนมาให้ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ ยกเว้นในบางกรณีหรือบางคดีที่ฝ่ายปกครองจะทำหน้าที่สอบสวน ทั้งนี้กฎหมายไม่ได้มีการแก้ไขว่าหน่วยงานใดมีหน้าที่ถ่วงดุลอำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งไม่ฟ้อง ทำให้เกิดการขัดแย้งกันในหลักการปฏิบัติกับหลักกฎหมายในส่วนของภูธร ซึ่งหากเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ที่กำหนดให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นคนแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ โดยไม่มีการแบ่งแยกเป็นกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดอื่นฯ ดังนั้น หากมองในเชิงของหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน ควรจัดระบบให้สอดคล้องกันเช่นเดียวกับในเขตกรุงเทพมหานครและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประกอบกับพบว่าภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบันไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านกระบวนการยุติธรรม และในการปฏิบัติงานในส่วนของนครบาลได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลความเห็นของพนักงานอัยการเมื่อมีความเห็นไม่ฟ้อง เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงงานสอบสวน ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพของงานกระบวนการยุติธรรมในส่วนของตำรวจภูธรข้อมูลความเห็นแย้งของพนักงานอัยการจะขาดหายไป ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงงานสอบสวนได้ ก่อให้เกิดปัญหาในเชิงการบริหารและกระทบต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน...”

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 2/2550

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อบังคับการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ.2550

ตามมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อบังคับการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2550

/และมอบหมาย...

และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อประธานเพื่อพิจารณาลงนามต่อไป
ทั้งนี้ ประธานได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งที่ 5/2550 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2550

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.1)

มติที่ประชุม รับทราบ

3.2 การแก้ไขเพิ่มเติมชื่อคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์

ตามมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 เห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมชื่อคณะกรรมการด้านการ
ประชาสัมพันธ์ เปลี่ยนเป็น “คณะกรรมการด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
ประชาสัมพันธ์” ทั้งนี้ ประธานได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติที่
6/2550 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2550 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.2)

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่พิจารณาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการในจังหวัดอื่น)

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อ
คณะรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ส่งร่างพระราชบัญญัติให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน
ยุติธรรมแห่งชาตินำไปพิจารณาและนำผลเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ซึ่งในการประชุมของคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและอภิปรายอย่างกว้างขวาง
แต่ยังไม่มีข้อยุติในเรื่องดังกล่าว จึงมีมติให้พิจารณารายละเอียดในการประชุมครั้งต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเรียนให้ที่ประชุมรับทราบเพิ่มเติมว่า ร้อยตำรวจเอกประชัย
เปี่ยมสมบูรณ์ และคณะในฐานะสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อ
คณะรัฐมนตรี โดยได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(สำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ) ซึ่งจากการประชุมเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ที่ประชุมมีมติให้รอผลการพิจารณาจาก
คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ท้ายที่สุดในการประชุม สนช. ครั้งที่ 59/2550 เมื่อ
วันที่ 17 ตุลาคม 2550 ทางสภานิติบัญญัติได้มีมติไม่รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ส่งผลให้ไม่
สามารถเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวในขั้นตอนต่อไปได้

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.1)

/ประเด็นอภิปราย...

ประเด็นอภิปราย

1. ปลัดกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับแนวทางของหน่วยงาน ที่จะยกร่างกฎระเบียบหรือออกหนังสือสั่งการ ในการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของผู้ว่าราชการจังหวัดในการจัดทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานให้บริการแก่ประชาชน

2. ที่ประชุมเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรอบคอบและเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสำหรับคณะรัฐมนตรีในชุดต่อไป โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 6 เดือน ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมไปถึงการสืบสวนสอบสวนในประเด็นอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางการพิจารณาหรือ แก้ไขปรับปรุงต่อไป

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและพิจารณาในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพิ่มเติม โดยกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงานภายใน 6 เดือน ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อประธานพิจารณาลงนามต่อไป

2. มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ออกระเบียบหรือคำสั่งในการกำหนดระยะเวลาการทำความเข้าใจคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและเป็นมาตรฐานการดำเนินงานต่อไป

4.2 ร่างแผนแม่บทวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม

พ.ศ. 2550 -2552

ตามที่ได้มีการจัดทำแผนแม่บทวิจัยกฎหมายและระบบงานยุติธรรม ฉบับที่ 1 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2549 เพื่อรองรับแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมฉบับที่ 1 และมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำการวิจัยได้อย่างมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน รวมทั้งมีการบูรณาการด้านการวิจัยร่วมกัน อันเป็นจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมของประเทศ แต่เนื่องจากแผนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2549 จึงได้ดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2550 -2552

ทั้งนี้ ขั้นตอนในการจัดทำแผนแม่บทฯ ได้ติดตามผลการดำเนินงานในช่วงปีพ.ศ. 2547-2549 พบว่ากระทรวงยุติธรรมมีผลงานวิจัยจำนวน 190 เรื่อง และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่ได้ตรวจสอบบุคลากรด้านการวิจัยกฎหมายทั่วประเทศมีเพียง 167 คนเท่านั้น นอกจากนี้ได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

สาระสำคัญของร่างแผนแม่บทวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม
พ.ศ. 2550 -2552

วิสัยทัศน์

งานวิจัยสามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่บูรณาการในการพัฒนาระบบกฎหมาย และระบบงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และประชาชนมีส่วนร่วม

พันธกิจ

1. สนับสนุนและประสานให้หน่วยงานในระบบงานยุติธรรมดำเนินการวิจัยด้านกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศมีทิศทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกัน
2. ส่งเสริมบทบาทการวิจัยให้เป็นเครื่องชี้นำในการพัฒนากฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้มีการวิจัยในการพัฒนาโครงสร้างระบบงานในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายของประเทศ
2. เพื่อส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาระบบงานในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายของประเทศ
3. เพื่อจัดให้มีหน่วยงานสนับสนุนประสานงานด้านวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม จัดระบบการบริหารและติดตามประเมินผลการวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย

1. มีการผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่หลากหลายและครอบคลุม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ
2. ส่งเสริมให้งานวิจัยเป็นแหล่งความรู้และนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานในกระบวนการยุติธรรม
3. ส่งเสริมให้มีหน่วยงานสนับสนุน ประสานงาน และดำเนินการวิจัยด้านกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่าย เพื่อสนับสนุนและประเมินผล ให้งานวิจัยมีคุณค่าเป็นแหล่งความรู้อย่างแท้จริง

/ยุทธศาสตร์ ...

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างองค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย 4 แผนงาน

แผนงานที่ 1	การวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างองค์กรของกระบวนการยุติธรรม
แผนงานที่ 2	การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในองค์กรของกระบวนการยุติธรรม
แผนงานที่ 3	การวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม
แผนงานที่ 4	การวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การวิจัยเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมและความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ประกอบด้วย 3 แผนงาน

แผนงานที่ 1	การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกระบวนการยุติธรรม
แผนงานที่ 2	การวิจัยการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและการเยียวยาแก่บุคคลที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
แผนงานที่ 3	การวิจัยระบบการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทการหันเหคดี และกระบวนการยุติธรรมทางเลือกอื่นๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและมาตรการป้องกันข้อพิพาท ประกอบด้วย 4 แผนงาน

แผนงานที่ 1	การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
แผนงานที่ 2	การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการป้องกันข้อพิพาททางแพ่งและปกครอง
แผนงานที่ 3	การวิจัยเพื่อพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศเพื่อป้องกันอาชญากรรมและป้องกันข้อพิพาท
แผนงานที่ 4	การวิจัยเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย 3 แผนงาน

แผนงานที่ 1	การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินคดีก่อนเข้าสู่ศาล
แผนงานที่ 2	การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล
แผนงานที่ 3	การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการกำหนดโทษ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบังคับตามคำพิพากษาและคำสั่ง ประกอบด้วย 2 แผนงาน

/แผนงานที่ 1...

- แผนงานที่ 1 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง
 แผนงานที่ 2 การวิจัยเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.2)

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีข้อสังเกต 3 ประเด็น ดังนี้

1. ควรมีการกำหนดเรื่องของการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2550) ทั้งนี้ อาจศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรม
2. เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนในเรื่องของการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในกระบวนการยุติธรรม อาทิ การส่งตัวตัวผู้ร้ายข้ามแดน การยึดทรัพย์ในคดีอาญาและคดีแพ่ง การลงนามอนุสัญญาต่าง ๆ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศนำไปพิจารณากำหนดเป็นนโยบาย
3. การศึกษาพัฒนางานด้านกระบวนการยุติธรรม นอกจากจะใช้วิธีระเบียบวิจัยยังสามารถนำวิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) มาปรับใช้ในการพัฒนาระบบงาน ยกตัวอย่างเช่น ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้นำประสบการณ์ความรู้มาถ่ายทอดและสรุปประเด็นเป็นข้อมูล ซึ่งอาจนำข้อมูลดังกล่าวมาต่อยอดในการศึกษาวิจัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการร่างแผนแม่บทวิจัยกฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2550 -2552 โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

4.3 แนวทางในการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายละเมิด

เนื่องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะกฎหมายลักษณะละเมิด ไม่ค่อยได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายอาญา ซึ่งหลาย ๆ หน่วยงาน โดยเฉพาะภาคเอกชนได้เสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้มีเหตุผลอื่น ๆ ประกอบด้วยคือ

1. ประเทศไทยได้พัฒนากฎหมายเฉพาะขึ้นหลายฉบับ โดยมีพื้นฐานความรับผิดชอบมาจากกฎหมายลักษณะละเมิด เช่น พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค หรือการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยเรื่องการค้าในคดีกลุ่ม หรือการพัฒนาฐานความรับผิดชอบทางกฎหมายละเมิดไปสู่กฎหมายความรับผิดชอบที่มีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น เช่น ร่างพระราชบัญญัติเพื่อความรับผิดชอบจากสินค้าไม่ปลอดภัย หรือร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุข

2. กฎหมายละเมิดถือเป็นกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของประชาชน เนื่องจากปัจจุบันประชาชนต้องเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมและข้อพิพาทในรูปแบบต่าง ๆ

ที่ส่งผลกระทบต่อความเสียหายในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ชื่อเสียง รวมถึงสิทธิและเสรีภาพ ดังจะเห็นได้จากปริมาณการฟ้องร้องคดีต่อศาล โดยอาศัยฐานความรับผิดชอบจากกฎหมายลักษณะละเมิดในจำนวนที่สูงขึ้นเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากความเสียหายทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา

3. หลายประเทศถือว่ากฎหมายลักษณะละเมิดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอเนื่องจากการใช้ในการวางนโยบายเพื่อปกป้องและให้ความคุ้มครองแก่สังคมและประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้กลไกเรียกค่าเสียหายจากความรับผิดในกฎหมายละเมิดเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมทั้งหลายเพิ่มความระมัดระวังมากยิ่งขึ้นในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค หรือการป้องกันมิให้โรงงานอุตสาหกรรมทั้งหลายปล่อยสารพิษเข้าสู่สภาพแวดล้อม

4. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายลักษณะละเมิดในปัจจุบันมีหลายประการด้วยกัน ได้แก่ การฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนในอัตราที่สูงเกินจริง การพิสูจน์ความรับผิดทางละเมิดกับค่าเสียหายที่แท้จริง หรือการอ้างความรับผิดทางละเมิดในการฟ้องร้องดำเนินคดีไปในทางที่มิชอบ เป็นต้น

จากข้อมูลที่รวบรวมมาข้างต้น ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความเห็นในการศึกษาพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีการพิจารณาและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ส่วนใหญ่หลายประเทศได้มีการปฏิรูปแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน แต่สำหรับประเทศไทยซึ่งรับแนวคิดมาจากภาคพื้นประเทศทวีปยุโรป ยังไม่ได้มีการศึกษาพัฒนาปรับปรุงอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลักษณะละเมิด ทำให้กฎหมายขาดประสิทธิภาพไม่สอดคล้องกับระดับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติซึ่งมีภารกิจส่วนหนึ่งในการพัฒนากฎหมายทั้งทางอาญาและแพ่ง จึงควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้หลักกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพและสนองต่อความต้องการของประชาชนในยุคปัจจุบัน

2. เนื่องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบด้วยกฎหมายสองส่วนหลัก คือ ส่วนแพ่งและส่วนพาณิชย์ ดังนั้นในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายจึงควรให้ความสำคัญกับกฎหมายพาณิชย์ควบคู่กัน เพื่อสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายละเมิด และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อประธานเพื่อพิจารณาลงนามต่อไป

4.4 ตราสัญลักษณ์คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

เนื่องด้วยการสร้างเอกลักษณ์ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามบทบัญญัติของกฎหมาย วิธีการอย่างหนึ่งคือกำหนดให้มีตราสัญลักษณ์คณะกรรมการฯ ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมพบว่า หลายหน่วยงานได้มีการจัดทำตราสัญลักษณ์ของ

คณะกรรมการฯ เป็นลักษณะเฉพาะ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นกลางไม่ขึ้นตรงอยู่กับอำนาจของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ทั้งนี้ ในการกำหนดตราสัญลักษณ์ได้มี 2 แนวทาง คือ

1. สำนักงานกิจการยุติธรรมฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้มีหนังสือที่ ขร 0902/990 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร ออกแบบตราสัญลักษณ์ดังกล่าว ซึ่งได้รับการออกแบบจำนวน 12 รูปแบบ เพื่อให้คณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือก
2. จัดโครงการประกวดตราสัญลักษณ์คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจออกแบบและจัดส่งตราสัญลักษณ์เข้าร่วมการประกวดเพื่อชิงเงินรางวัลและใบประกาศเกียรติคุณ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.4)

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องให้มีการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ที่สำนักงานช่างสิบหมู่ กรมศิลปากรได้ออกแบบจำนวน 12 รูปแบบ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว โดยส่งให้คณะกรรมการฯ แต่ละชุดได้พิจารณาคัดเลือกในเบื้องต้น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ

มติที่ประชุม มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำแบบตราสัญลักษณ์ที่กรมศิลปากรได้ออกแบบเสนอต่อคณะกรรมการภายใต้กรอบคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา และแจ้งมติการคัดเลือกต่อคณะกรรมการฯ โดยเร็ว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกตราสัญลักษณ์คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

4.5 ร่างรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ด้วย มาตรา 10 (8) และ 16 (6) ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2549 กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ซึ่งรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประจำปี เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำเนื้อหาาร่างรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.5)

มติที่ประชุม เห็นชอบ

/ระเบียบวาระที่ 5...

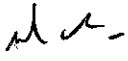
ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

5.1 สถิติของคดีต่างๆ ในชั้นการพิจารณาคดีของศาลแต่ละประเภท

ฝ่ายเลขานำเรียนให้ที่ประชุมรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของคดีต่างๆ ในชั้นการพิจารณาคดีของศาลแต่ละประเภท พบว่ามีระยะเวลาในการพิจารณาที่รวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะคดีแพ่งในศาลชั้นต้นที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนารับปรุงประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุม เวลา 14.35 น.

พันตำรวจโท
(พงษ์ธร ชาญญศิริ)

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการการยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้จรรยาบรรณการประชุม

(นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม